

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ NA ROK SZKOLNY 2022/2023

Nauczyciele **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej** budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, poszanowaniu godności ucznia ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku oraz Rozporządzenia MEN z dn.25.01.2018 r. poz 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej** obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomaganie ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności wszystkich stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej** obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. W programie wychowawczo-profilaktycznym bazujemy również na czynnikach chroniących. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie zmniejszają możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest aktualizowany w każdym roku szkolnym do dnia 30 września w oparciu o wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w naszej placówce oraz na podstawie priorytetów MEiN i Kuratorium Oświaty na dany rok szkolny.

Priorytety MEiN na rok szkolny 2022/2023 to:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.

4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
6. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
7. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas zajęć z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest wspomaganie dzieci i młodzieży w poszanowaniu i akceptowaniu wartości. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku.
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

- Rozporządzenia MEN z dn. 25.01.2018 r. poz 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa Karta Nauczyciela.
- Programy krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa;
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły;
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka;
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju;
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów
- identyfikacji zasobów środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu;
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania;
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania ;
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią;
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata;
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym;
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy;
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19).

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
- którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- u których rozpoznano wczesne objawy stosowania różnego rodzaju używek, oraz zaobserwowano skłonności do uzależnień behawioralnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Uzyskują niezbędną pomoc i wsparcie w wychowywaniu i edukacji dziecka od nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z ośrodkiem pomocy społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, realizują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej;
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie;
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).
- analizy dokumentacji prowadzonej przez kadre pedagogiczną oraz pielęgniarkę szkolną.

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe: (czynniki chroniące i czynniki ryzyka):

Czynniki ryzyka występujące w szkole to:

1. Negatywne zachowania uczniów w postaci agresji słownej i fizycznej.
2. Nadmierne korzystanie z telefonów na terenie szkoły oraz nieodpowiedzialne zachowania w Internecie, zwłaszcza w mediach społecznościowych.
3. Uczniowie eksperymentują na terenie szkoły z paleniem papierosów i papierosów elektronicznych.

Czynniki chroniące występujące w szkole to:

1. Wychowawcy wspierają, motywują uczniów do działania oraz służą pomocą w sytuacjach problemowych.
2. Uczniowie mają pozytywne relacje z rodzicami.
3. Uczniowie stosują zdrowy styl życia, wielu z nich jest aktywnych fizycznie w szkole i poza nią.
4. Uczniowie nie mają kontaktów z rówieśnikami którzy spożywają alkohol i narkotyki.
5. Uczniowie lubią szkołę, są akceptowani przez rówieśników.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2022/2023

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i wykorzystywanie posiadanych predyspozycji do uprawiania określonych dyscyplin sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia. - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia. - Realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej. - Prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej. - Organizacja konkursów dotyczących zdrowego stylu życia. - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia. - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa. - Organizowanie zawodów sportowych, udział uczniów w pozalekcyjnych zajęciach SKS.
<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności dbania o swoje zdrowie.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania chorób i czynników ich powodujących.</p> <p>3. Zachowanie zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>4. Kształtowanie u wychowanków świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, szczególnie w okresie epidemii.</p> <p>5. Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie. - Przekazywanie wiedzy na temat zapobiegania chorobom. - Spotkania ze specjalistami. - Gazetki ściennie i ulotki. - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych. - Spotkania z pielęgniarką szkolną i pedagogiem, psychologiem. - Monitorowanie przestrzegania procedur bezpieczeństwa związanych z pandemią COVID-19.

	<p>sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii COVID-19.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.</p>	<p>- „Pierwszy dzwonek. NIE! dla meningokoków”.</p> <p>- Program edukacyjny opracowany w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktyki Zakażeń Meningokokowych.</p>
<p>3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej - stosowanie profilaktyki otyłości</p>	<p>1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Propagowanie zasad zdrowego odżywiania się.</p> <p>4. Profilaktyka zaburzeń odżywiania- anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się.</p> <p>5. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki otyłości</p>	<p>- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca).</p> <p>- „Bieg po zdrowie” program SANEPID - kl. 4a</p> <p>- Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), program „Znajdź właściwe rozwiązanie”.</p> <p>- Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty).</p> <p>- Profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku.</p> <p>- Udział szkoły w programie „Mleko i owoce w szkole”.</p> <p>- Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka.</p>
<p>4. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych.</p>	<p>1. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki uzależnień.</p> <p>2. Trening umiejętności odmawiania: papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>3. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>4. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji alkoholowej, nikotynowej.</p> <p>5. Kształtowanie świadomości na temat negatywnego wpływu napojów energetycznych na zdrowie dzieci i młodzieży.</p>	<p>- Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów.</p> <p>- Uzależnienie od używek i dopalaczy - organizacja spotkań dla rodziców, uczniów, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić.</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą, filmy o uzależnieniach, warsztaty.</p> <p>- Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>- Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem.</p> <p>- Propagowanie programu profilaktycznego dotyczącego zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową.</p> <p>- Konsultacje ze specjalistami.</p>

<p>5. Prowadzenie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwrócenie uwagi uczniów na zagrożenie środowiska. 2. Zainteresowanie młodych ludzi światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem przyrody. 3. Kształtowanie umiejętności mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka z przyrodą. 4. Uświadomienie, że życie bez kontaktu z przyrodą jest niemożliwe. 5. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami ochrony przyrody. 6. Przyzwyczajanie do oszczędzania bogactw naturalnych. 7. Rozwijanie zainteresowań uczniów źródłem pochodzenia żywności, dostarczanie wiedzy na temat ,zdrowej żywności, wyrabianie umiejętności właściwego jej wyboru, zwracanie uwagi na problem marnotrawstwa żywności. 	<ul style="list-style-type: none"> - Akcja Sprzątanie Świata. - Akcja „Szkoła bez plastiku” (listy i broszury informacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, lekcje wychowawcze o tematyce proekologicznej). - Całoroczna zbiórka nakrętek plastikowych i użytych baterii. - Spotkania z ciekawymi ludźmi: leśnik, ornitolog, pszczelarz. - Kuratorsyjny konkurs biologiczny. - Konkursy wiedzy ekologicznej. - Fotograficzne i plastyczne konkursy przyrodnicze, ekologiczne. - Współpraca z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków, Ligą Ochrony Przyrody, WWF (udział w akcjach ogólnokrajowych). - Sadzenie drzewek i krzewów wokół szkoły, założenie kwietnej łąki, ustawienie domku dla owadów zapylających. - Obchody Dnia Ziemi (wystawy, konkursy, Zielony Happening). - Lekcje terenowe z przyrody i biologii - Wycieczki krajoznawcze.
---	---	--

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne). - Opieka nad samorządem uczniowskim. - Funkcjonowanie drużyny harcerskiej. - Organizacja spotkań ze znanymi ludźmi i autorytetami, regionalistami. - Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu.

	<p>5. Propagowanie idei wolontariatu wśród uczniów.</p> <p>6. Organizowanie zajęć dotyczących istotnych problemów: społecznych, zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.</p>	<p>- Propagowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą i specjalistami zewnętrznymi.</p> <p>- Debaty szkolne.</p>
<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, rozwiązywania problemów, z zachowaniem zasad poprawnego komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć uczących rozwiązywania konfliktów oraz mediacji rówieśniczych.</p> <p>3. Promowanie zasad kulturalnego komunikowania się w sieci internetowej.</p>	<p>- Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy.</p> <p>- Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki.</p> <p>- Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p> <p>- Warsztaty rozwiązywania konfliktów i mediacji rówieśniczych – psycholog, pedagog, specjaliści zewnętrzni.</p>
<p>3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współzycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Rozwijanie postawy tolerancji i akceptacji oraz wsparcia dla osób słabszych, chorych, niepełnosprawnych oraz odmiennych kulturowo i tożsamościowo.</p>	<p>- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p> <p>- Zajęcia warsztatowe z psychologiem, lekcje wychowawcze – rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby i samopoczucie innych, dostrzeganie sygnałów świadczących o tym, że rówieśnik może potrzebować pomocy i wsparcia.</p> <p>- Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu.</p> <p>- Zajęcia reintegracyjne w klasach, zorganizowane aktywności pozalekcyjne – gry terenowe, rajdy, wycieczki.</p> <p>- Obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa (marzec) oraz Osób z Autyzmem (kwiecień).</p> <p>- Akcje, gazetki, happeningi, lekcje wychowawcze dotyczące tolerancji i akceptacji dla odmienności.</p>

<p>4. Wspieranie uczniów niebędących obywatelami Polski, w szczególności uczniowie z Ukrainy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie uczniom cudzoziemskim odpowiednich warunków do adaptacji i nauki w nowym środowisku. 2. Otoczenie szczególną troską uczniów nowych poprzez stopniowe wdrażanie ich do polskiego systemu edukacji. 3. Prowadzenie wnikliwej obserwacji uczniów pod kątem ich potrzeb edukacyjnych i socjokulturowych oraz reagowanie na te potrzeby. 4. Promowanie kultury kraju uczniów cudzoziemskich. 5. Objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną i zdrowotną. 6. Indywidualizacja procesu nauczania- poprzez oddziały przygotowawcze. 7. Organizowanie spotkań, wyjazdów międzykulturowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Występy artystyczne, prezentacje multimedialne, gazetki, wycieczki krajoznawcze i edukacyjne wspólne rozwiązywanie zadań i spędzanie czasu wolnego. - Oddziały przygotowawcze dające możliwość intensywnej nauki języka polskiego. - Spotkania i wyjazdy międzykulturowe. - Integracja w czasie zajęć szkolnych, wycieczek i innych imprez szkolnych
--	--	---

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Promowanie systemu wartości ogólnoludzkich. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie. - Zajęcia z pedagogiem szkolnym. - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych. - Warsztaty i zawody dla uczniów i rodziców. - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą, gazetki edukacyjne. - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne; Filmy edukacyjne i materiały. - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami. - Realizacja zajęć na lekcjach religii.

<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji, propagowanie tolerancji i akceptacji dla odmienności. 8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych. - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych. - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej. - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży. - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. - Ogólnopolski Projekt Edukacyjno – Społeczny „Każdy inny – wszyscy równi”. - Prowadzenie Saloniku Prasowego „Apostrof”. - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich. - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych”. - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych. - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą. - Godziny wychowawcze ze Światłem – program PAH kl. 6 „b”.
<p>3. Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreowanie środowiska prowadzące do promowania zdrowia psychospołecznego i dobrostanu. 2. Edukacja w zakresie zdrowia psychicznego – wiedza, postawy i zachowania. 3. Interwencje w przypadkach problemów psychologicznych i społecznych. 4. Kierowanie uczniów na profesjonalne leczenie. 5. Pomoc uczniom przeżywającym kryzysy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia profilaktyczne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego – lekcje wychowawcze, warsztaty edukacyjne, akcje szkolne, gazetki. - Archipeląg skarbów – zintegrowany rekomendowany program profilaktyczny dla klas 7-8 oraz rodziców i nauczycieli. <p>Obchody dni związanych z profilaktyką zdrowia psychicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom – wrzesień; – Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci – Kampania 19 dni – listopad; – Tydzień Życzliwości – listopad

		<ul style="list-style-type: none"> – Światowy Dzień Walki z Depresją – luty. – Dzień Bezpiecznego Internetu – luty. - psychoedukacja rodziców – podnoszenie kultury pedagogicznej rodziców.
--	--	--

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 3. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 4. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. 5. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach. 6. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z policjantem. - Konsultacje z pedagogiem i psychologiem - Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą. - Filmy edukacyjne i materiały.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 3. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę). 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Dzień bezpiecznego Internetu – luty. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci.

	<p>4. Nauka oceny wiarygodności informacji zamieszczanych w Internecie.</p> <p>5. Promowanie wartościowych stron, portali, blogów - wskazywanie dobrych stron Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących hejtu, sekstingu i przemocy w Internecie. - Kampania „Odłącz się. Połącz się”. - Profilaktyczny program edukacyjny dla szkół „Re@lnie Odpowiedzialni”. - Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadomienie zagrożeń płynących z Internetu. - Indywidualne poradnictwo prowadzone przez specjalistów pracujących w szkole.
--	--	---

Organizacja działań dla rodziców, opiekunów prawnych.

Zadania	Formy realizacji
<p>Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole. - Konsultacje dla rodziców
<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z Radą Rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
<p>Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od nikotyny i e-papierosów oraz Internetu.

	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja warsztatów dla rodziców: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania trudności wychowawcze, komunikacja - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Prowadzenie Gabinetu Psychologicznego-121 na Facebooku, zamieszczanie treści o charakterze psychologicznym i edukacyjnym dla rodziców, uczniów i nauczycieli. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem
--	---

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się, ocenianie kształtujące, negocjacje i mediacje. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

X. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej: pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej,
- ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań.

Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ

został przedstawiony i zatwierdzony do realizacji

Uchwałą nr VII/2022/2023 w dniu 28 września 2022 r.

W imieniu Szkolnej Rady Rodziców

Przewodnicząca szkolnej Rady Rodziców

Magdalena Karaś

W imieniu Rady Pedagogicznej

Dyrektor Szkoły

Rafał Pastwa